

til-dør prisen, er lavere eller højere end i foregående sæson. Netop dette understreger forskellen mellem fragt- og passagerbefordring.

— Gennemsigtighed med fragtpriser er afgjort en fornuftig målsætning, men ØSU foreslår, at den tilvejebringes på grundlag af basisprisen, som svarer til referenceprisen inden for vejtransporten. Derudover kan medlemsstaterne med mellemrum foretage kontrol med lufthavn-til-lufthavn priserne.

4.6.3.3. ØSU foreslår derfor, at stk. 3 ændres, så man undgår indførelse af nye restriktioner og bevarer en fleksibel prisfastsættelse, men samtidig sikrer opretholdelse af sikkerhedsnormerne ved hjælp af egnede metoder.

4.6.4. Stk. 4

4.6.4.1. Under henvisning til de foreslåede ændringer af stk. 3 finder ØSU stk. 4 overflødig. Det foreslår derfor, at stk. 4 udgår, da bestemmelserne heri vil hæmme luftfartselskabernes kommercielle udvikling.

Bruxelles, den 30. maj 1990.

Alberto MASPRONE

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og på levnedsmidler ⁽¹⁾

(90/C 182/04)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 16. december 1989 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for landbrug og fiskeri, som udpegede Kenneth J. Gardner til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 15. maj 1990.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 277. plenarforsamling (mødet den 30. maj 1990) enstemmigt følgende udtalelse:

1. Indledning

1.1. Økologisk landbrug defineres i ordbogen som: »Landbrug, som ikke anvender kemiske gødningsstoffer eller pesticider«.

1.2. Udtryk som f.eks. økologisk, biologisk eller miljøvenlig produktionsmetode blev oprindeligt påberåbt af engagerede producentgrupper, som udviklede detaljerede produktionsregler og hovedsagelig solgte deres produkter direkte til eller gennem specialiserede »helse«-butikker.

1.3. I de senere år er markedsføringen af disse produkter i langt højere grad blevet rettet mod forbrugere generelt, som ikke har kendskab til de detaljerede produktionsregler,

men som tror, at økologiske levnedsmidler fremstilles i nøje overensstemmelse med ordbogens definition.

1.4. Økologisk, biologisk, biodynamisk osv. er således blevet nogle fortræffelige markedsføringsudtryk, som antyder, at de pågældende produkter er sundere og mere naturlige end normale produkter, og at de sidstnævnte ikke er helt så gode.

1.5. Der er generelt ingen påviselig eller tilstrækkelig kontrollerbar forskel på økologisk og traditionelt dyrkede levnedsmidler. Mange forbrugere mener imidlertid, at økologiske levnedsmidler er mere ernæringsrigtige, og er derfor parate til at betale de betydelige meromkostninger, som er forbundet med at fremstille dem.

1.6. De større omkostninger skyldes, at økologiske produktionsmetoder nedsætter udbyttet betydeligt, øger de synlige defekter og giver mere spild, fordi skadegørere ikke

⁽¹⁾ EFT nr. C 4 af 9. 1. 1990, s. 4.

kan bekæmpes effektivt. Den økologiske produktionsmetode skulle bidrage til opnåelsen af adskillige af den fælles landbrugspolitikens mål, omend i et omfang, som sandsynligvis altid vil være begrænset. Den økologiske produktionsmetode vil formodentlig altid kun tiltrække og være mulig for et fåtal af landbrugere.

1.7. Når det er nødvendigt at forlange højere priser for forskelle, som ikke kan påvises ved uafhængige undersøgelser, er det vigtigt at have et egnet kontrolsystem for at beskytte de forbrugere, som tror på fordelene ved økologiske levnedsmidler, og som derfor er parate til at betale meromkostningerne.

1.8. Med udsigten til det indre marked i 1993 må en sådan kontrol tilrettelægges på EF-plan. ØSU godkender derfor principielt Kommissionens forslag, omend det, som vist nedenunder, gerne ser foretaget nogle detailændringer.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Forslaget er behæftet med en række mangler, som vil blive behandlet nærmere:

- a) Det dækker ikke animalske produkter, omend husdyrhold spiller en vigtig rolle i økologisk vekseldrift. Mange bedrifter kombinerer produktionen af planteafgrøder med animalsk produktion, og begge dele må være omfattet.
- b) Slutprodukter og forarbejdede produkter dækkes kun delvis. Et forslag, som omhandler alle levnedsmidler, ville være langt at foretrække.
- c) Forordningen er ikke streng nok i spørgsmålet om, hvornår afgrøder kan kaldes økologiske; der bør være gået mindst 24 måneder, fra der sidst er blevet tilført kunstige gødningsstoffer og pesticider til den jord, hvor de pågældende afgrøder er blevet dyrket.
- d) Det er ikke tilfredsstillende, at man på en gang kan operere med et effektivt og et ineffektivt kontrolsystem.
- e) Bestemmelserne er stort set af negativ karakter. Der burde i stedet være positivt over, hvad der er tilladt, og hvad der ikke er tilladt. Dette er normalt inden for alle økologiske landbrugssystemer.
- f) — Forbrugere, som tror på fordelene ved økologiske levnedsmidler, antager, at de køber fuldstændigt »naturlige« produkter. Det foreliggende forslag muliggør imidlertid tilsætning af forskellige mængder af syntetiske stoffer uden en tilstrækkelig mærkning til at informere forbrugeren herom.

— Inden for økologisk landbrug anvendes der i praksis i de fleste tilfælde en række syntetiske gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler. Denne praksis bør fortsætte, men med en passende mærkning til at informere forbrugerne.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Artikel 1, litra a)

3.1.1. Henvisningen til animalske produkter er vag. Man bør fra starten udarbejde detaljerede bestemmelser for disse produkter og ikke først indføje dem senere ved en administrativ procedure.

3.2. Artikel 1, litra b)

3.2.1. Her defineres produkter, som hovedsagelig består af en eller flere ingredienser af vegetabilsk oprindelse. Udtrykket »hovedsagelig« bør defineres.

3.3. Artikel 2

3.3.1. Eftersom ordet »organic«, som bruges i den engelske version af Kommissionens forslag, har en helt anden betydning i andre forbindelser, bør det i andet afsnit præciseres, at ordene »organic«, »biodynamic«, »ecological«, »biological« eller lignende ikke må anvendes i mærkningen af eller i reklamen for levnedsmidler, medmindre de klart refererer til den produktionsmetode, der er omfattet af denne forordning.

3.4. Artikel 4, stk. 1

3.4.1. Udtrykket »i reklamer« indføres i anden linje.

3.5. Artikel 4, stk. 6

3.5.1. Den definition, der gives i første led, svarer til den normale definition af et syntetisk kemisk stof.

3.5.2. Dette er imidlertid ikke tilfældet med definitionen i andet led, som derfor bør revideres. Udtrykket »specifik« i andet led tager tilsyneladende kun sigte på at forbyde kontrollerede kemiske ændringer, medens de ukontrollerede tillades, som f.eks. dem, der giver træske eller basisk slagge, som begge anvendes i de nuværende økologiske produktionsmetoder. For at undgå enhver tvetydighed bør teksten affattes således:

»... en eller flere specifikke, i modsætning til generelle, ændringer ...«.

3.6. Artikel 5

3.6.1. Udtrykket »økologisk« er et slagkraftigt markedsføringsargument, som implicerer, at der ikke er blevet anvendt syntetiske produkter eller ingredienser. Enhver anvendelse eller tilstedeværelse af syntetiske stoffer må derfor angives i mærkningen for at informere forbrugeren herom.

3.7. Der bør derfor tilføjes en ny artikel 5, stk. 1, litra d):

»Hvis der er anvendt tilladte syntetiske gødningsstoffer eller pesticider, må dette klart angives i mærkningen«.

Hertil foreslås følgende formulering:

»Tilladte syntetiske plantebeskyttelsesmidler og/eller gødningsstoffer er anvendt under produktionen«.

3.8. Artikel 5, stk. 3

3.8.1. For at sikre en fyldestgørende mærkning bør følgende punktum indsættes til sidst:

»Tilstedeværelsen af disse ingredienser må klart angives i mærkningen«.

3.9. Artikel 6, litra b)

3.9.1. Hensigten er at forbyde syntetiske kemiske stoffer til de fem nævnte anvendelsesformål, men ikke til andre formål. F.eks. vil det stadig være tilladt at anvende kvartære ammoniumsammensætninger eller klor til rengøring og sterilisering. For at gøre dette klart bør teksten derfor suppleres med følgende:

»Syntetiske kemiske stoffer kan imidlertid anvendes til andre formål såsom rengøring og sterilisering«.

3.10. Artikel 7

3.10.1. Som allerede nævnt har alle økologiske producentgrupper detaljerede beskrivelser af, hvad man må, og hvad man ikke må gøre.

3.10.2. De fleste af disse beskrivelser angiver produktionsmetoderne i detaljer samt hvilke naturlige og syntetiske gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler, der må anvendes.

3.10.3. Det ville derfor være bedst at revidere denne artikel fuldstændigt for at tage hensyn hertil.

3.10.4. Revideres artiklen ikke, må der tages højde for situationen inden for de eksisterende rammer. I så fald foreslås det at indføje en liste i bilag I over naturlige plantebeskyttelsesmidler samt tilføje et bilag II A med en

liste over tilladte syntetiske gødningsstoffer og plantebeskyttelsesmidler. De nedenfor anførte lister er taget fra eksisterende nationale lister, men må naturligvis suppleres i samråd med de nationale eksperter.

3.10.5. Forordningen bør indeholde disse lister fra starten, herunder listen over kemiske forbindelser i bilag II, og alle tilføjelser bør bringes til forbrugernes kundskab. Hvis der er anvendt syntetiske stoffer, bør det være påbudt at angive dette i mærkningen.

3.11. Følgende bør derfor føjes til artikel 7.1:

»Der kan anvendes visse syntetiske eller uorganiske gødningsstoffer eller pesticider, forudsat at deres anvendelse fremgår af mærkningen på slutproduktet. De pågældende produkter er anført i bilag II A«.

3.12. Artikel 7, stk. 5, bør således lyde: »Bilag II og II A«.

3.13. Artikel 8

3.13.1. Denne artikel gælder produkter, der er mærket »Økologisk landbrug — EF-kontrolordning«.

3.13.2. Det er vigtigt med en effektiv kontrolordning, fordi der ikke er nogen påviselig forskel på slutproduktet.

3.13.3. Den foreslåede kontrol svarer til de bedste kontrolordninger, der for øjeblikket anvendes i nogle medlemsstater. For at sikre transparens bør gennemførelsesmyndighederne imidlertid indgå i kontrolmekanismen. Endvidere bør der være et EF-organ til at fungere som mæglingsinstans og til at udstede attester ved import fra tredjelande.

3.14. Artikel 9

3.14.1. Denne artikel omhandler en mere overfladisk kontrolordning, som imidlertid også giver de erhvervsdrivende ret til at kalde de pågældende produkter »økologiske«. Eftersom det er denne betegnelse, forbrugere er parate til at betale mere for, og eftersom proceduren er mere enkel og billigere for producenterne, vil disse undgåeligt føle sig fristet til at anvende den.

3.14.2. Bestemmelserne i denne artikel er ikke tilstrækkelig skrappe til at beskytte forbrugere, og artiklen bør udgå.

3.14.3. Bibeholdes artiklen, må der i det mindste foretages én standard- og én stikprøvekontrol årligt, og samtidig skal alle de bestemmelser vedrørende adskillelse af økologisk og traditionelt fremstillede produkter, som er nævnt i bilag III, være overholdt.

Endvidere må mærkningen indeholde navnet og adressen på producenten og tilberederen som foreskrevet i artikel 10 for produkter, der er omfattet af artikel 8.

3.14.4. Endelig bør der være en bestemmelse med følgende ordlyd:

»Der må ikke henvises til økologisk produktion i forbindelse med produkter, der er fremstillet i overensstemmelse med denne artikel«.

3.15. Artikel 11

3.15.1. Både for at sikre loyal konkurrence og den nødvendige forbrugerbeskyttelse bør importerede produkter kun kunne kaldes økologiske, hvis de af myndighederne i tredjelandet har været underkastet en kontrolordning svarende til den, der er nævnt i artikel 8. Og dette er verificeret af det EF-organ, der er nævnt i bemærkningerne til artikel 8.

3.16. Bilag I

3.16.1. Et år bør ændres til »i mindst to år, medmindre jorden har ligget brak i de forudgående tre år« for at opbygge jordens organiske fertilitet og sikre en mærkbar nedbringelse af restindholdet af de uorganiske gødningsstoffer, pesticider osv., der er blevet tilført jordbunden.

3.16.2. I første led i den spanske version ændres »hortalizas« til »leguminosas«.

Endvidere bør der være en liste over naturlige mineralske gødningsstoffer i overensstemmelse med gældende praksis (jf. kommentarerne til artikel 7).

3.16.3. Sidste punktum affattes således:

»Følgende naturlige plantebeskyttelsesmidler er tilladte:

Pyrethrum (i ikke-kombineret form)
Derris
Kvassia
Rotenon«.

(Listen udbygges i overensstemmelse med gældende praksis i medlemsstaterne).

3.17. Bilag II

Følgende tilføjes:

»Metaldehyd anvendt som bånd eller i en fælde
Feromon«.

3.18. Bilag II A

[Jf. kommentarerne til artikel 7 og 5, stk. 1, litra d)].

Følgende syntetiske produkter kan anvendes som plantebeskyttelsesmidler eller gødningsstoffer:

— *Pyrethrum* i kombineret form
— *Bordeaux* og *Bourgogne*blending
— *Tvekulsurt natron*
— *Svovl*
— *Uorganiske kobberforbindelser*
— *Potaske sulfat*
— *Natriumsilikat*
— *Boraks*
— *Magnesium*.

(Listen udbygges i overensstemmelse med gældende praksis i medlemsstaterne).

3.19. Bilag III

3.19.1. Generelt

3.19.1.1. Bestemmelserne heri er tilstrækkeligt restriktive. Alle de bestemmelser, der vedrører adskillelse af økologisk og traditionelt fremstillede produkter, bør også gælde for produkter, der fremstilles i henhold til artikel 9 og 11.

3.19.1.2. B 2. Udtrykket »enhed« bør defineres for at sætte landbrugerne i stand til at producere begge typer produkter.

3.19.1.3. B 4. I første led i den engelske udgave bør udtrykket »premises« ændres til »places« for at bringe den på linje med den franske originalversion.

3.20. Bilag V

3.20.1. Et symbol ville være et nyttigt alternativ.

Bruxelles, den 30. maj 1990.

Alberto MASPRONE

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg